Vlaams Klimaatadaptatieplan 2030

Commissie Vlaams Energie- en Klimaatplan
17 maart 2023

Griet Verstraeten

DEPARTEMENT
OMGEVING

Het Vlaams Klimaatadaptatieplan 2030 met doorkijk naar 2050

Vlaanderen
is omgeving

© Onderwijsvanmorgen

© editiepajot

© HLN

© Bruzz

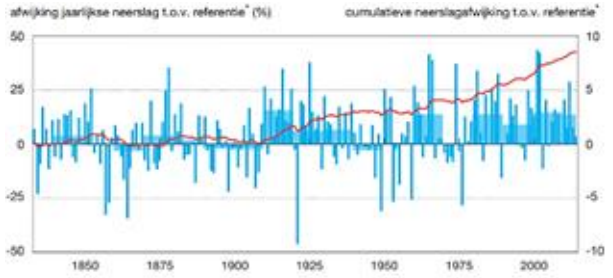
© De Tijd

Vlaanderen
is omgeving

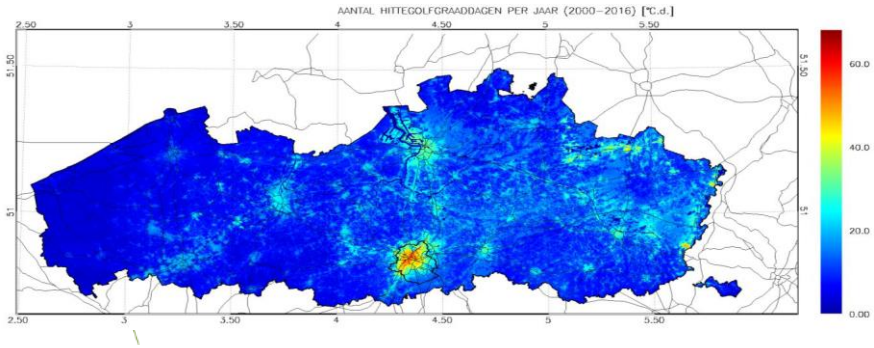
Klimaatverandering in Vlaanderen

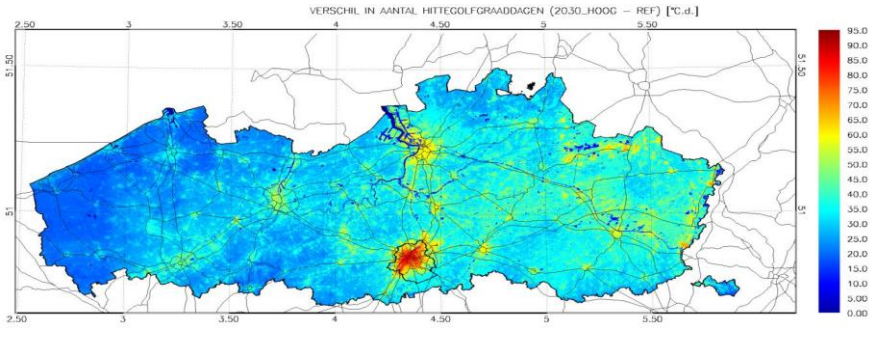
Gevolgen:

- Temperatuurstijging
- Hitte
- Droogte en waterschaarste
- Extreme neerslag ➡ pluviale overstromingen
- Fluviale overstromingen
- Zeespiegelstijging

Bron data: https://klimaat.vmm.be/

Vlaams Klimaatadaptatieplan

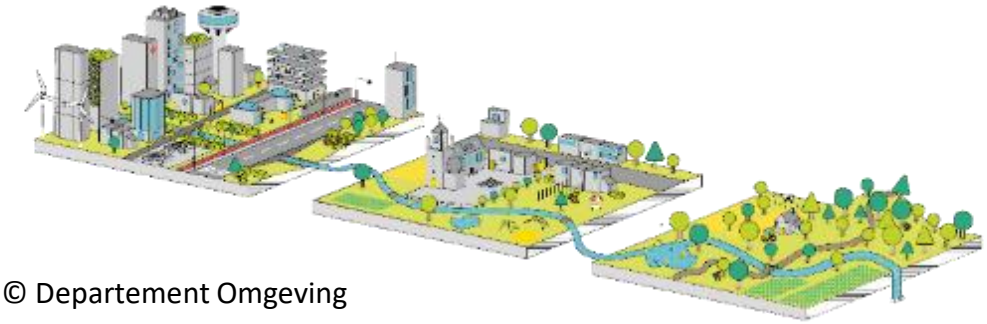
Eind september 2022 goedgekeurd als non-paper door de Vlaamse Regering

Doel: **een klimaatbestendig Vlaanderen tegen 2050**

- **Zowel op korte als op lange termijn** inzetten op klimaatadaptatie
- Deel van het bredere beleid binnen de Vlaamse Overheid
- **Verschillende beleidsniveaus maar ook burgers, bedrijven en organisaties**

Inclusief maatregelen uit het advies “Weerbaar waterland” van het expertenpanel hoogwaterbeveiliging.

De impact van klimaatverandering laat zich het sterkste voelen bij de **sociaal-kwetsbare groepen** in onze maatschappij. Bij het implementeren van maatregelen zal er hier dan ook bijzondere aandacht naar uitgaan.

© Departement Omgeving

Vlaanderen
is omgeving

Vlaams Klimaatadaptatieplan

6 STRATEGIEEN:

1. VLAANDEREN BOUWT EN VERBINDT GROENBLAUWE INFRASTRUCTUUR, ALTIJD EN OVERAL
2. WATERBESCHIKBAARHEID EN WATERGEBRUIK
3. RUIMTE VOOR WATER IN FUNCTIE VAN WATERVEILIGHEID EN DROOGTEPREVENTIE
4. HERSTEL EN KLIMAATSLIM BEHEER VAN NATUUR EN BOS
5. KLIMAATADAPTIEF GEZONDHEIDSBELEID
6. SAMENWERKEN EN COÖRDINEREN

Vlaanderen
is omgeving

© Departement Omgeving

S1. Vlaanderenbrede groenblauwe infrastructuur

Vlaanderen kiest voor **natuurgebaseerde maatregelen** waar het kan en civieltechnische waar het moet.

Natuurgebaseerde oplossingen:

- ecosystemen herstellen en beschermen;
- bijdragen aan een klimaatbestendige omgeving;
- verdere klimaatopwarming verminderen;
- zorgen voor een gezondere leefomgeving;
- de biodiversiteit verhogen;
- minder investeringskosten

© Departement Omgeving

Vlaanderen
is omgeving

S1. Vlaanderen-brede groenblauwe infrastructuur

Groenblauwe metamorfose van onze bebouwde kernen

Klimaatbestendig ontwerpen, inrichten, (ver)bouwen

- vergroenen en ontharden;
- vertraagde afvoer en maximaal bufferen en vasthouden van (hemel)water;
- waterrijke parken en andere groenzones;
- verlaagde druk op het rioleringsstelsel

Via

- instrumenten zoals aangepaste hemelwaterverordening en bouwcodes;
- transformatie van verkavelingswijken;
- campagnes zoals Vlaanderen breekt uit!;
- Green Deals zoals GD Klimaatbestendige ruimte;
- klimaatadaptatietools, groenblauwpeil en duurzaamheidsmeter

© VBU

© www.blauwgroenvlaanderen.be

Vlaanderen
is omgeving

S1. Vlaanderen-brede groenblauwe infrastructuur

Vlaamse infrastructuur groen en blauw

- Bestaande infrastructuur klimaatrobuust;
- Vlaanderen is voorbeeldstellend in nieuwe infrastructuurprojecten;
- Rioleringsinfrastructuur als katalysator voor de groenblauwe omgeving;
- Klimaatrobuuste weg- en rioleringsinfrastructuur

Faciliteren van klimaatbestendig ontwerpen door snellere en betere procedures.

© Departement Omgeving

© www.blauwgroenvlaanderen.be

Vlaanderen
is omgeving

S2. Waterbeschikbaarheid en watergebruik

Waterverbruik verminderen door o.a.

- Structurele verankering van de Blue Deal;
- Vergunningsplicht bestaande en nieuwe drainages in of nabij SBZ, VEN en valleigebieden;
- Strategisch plan waterbevoorrading en inzetten op circulair watergebruik

S3. Ruimte voor water in functie van waterveiligheid en droogtepreventie

Terugdringen van ruimtebeslag en vrijwaren van open ruimte (bouwshift)

Vrijwaren van risicovolle gebieden en open ruimte

- Trajecten voor afname nettoverharding in overstromingsgevoelige gebieden;
- Herbestemmen signaalgebieden;
- Optimale inzet van valleigebieden voor een klimaatbestendig landschap;
- Strategische verwerving van slecht gelegen bebouwing i.f.v. afbraak

S3. Ruimte voor water in functie van waterveiligheid en droogtepreventie

Waterveiligheid

- Overstromingsrisicobeheersplannen, Sigmaplan, Masterplan Kustveiligheid;
- Ruimte voor water via integrale projecten;
- Brongerichte erosiemaatregelen en oeverzones

© Waterbouwkundig Laboratorium - Sigmaplan

© Departement Omgeving

Vlaanderen
is omgeving

S4. Herstel en klimaatbestendig beheer van natuur, bos en open ruimte

Natuur en bos

- Wetlandherstel met extra aandacht voor veenherstel en bescherming;
- Specifiek klimaatadaptief beheer van het kustduinencomplex, heidelandschap, moerassen en open water en graslanden;
- Bosuitbreiding: 10.000 ha extra bos tegen 2030 en klimaatbestendig bosbeheer;
- Natuurlijke processen op Vlaamse waterlopen;
- Robuuste natuurkernen met klimaatbestendig beheer

© INBO

© Departement Omgeving

Vlaanderen
is omgeving

S4. Herstel en klimaatbestendig beheer van natuur, bos en open ruimte

Klimaatslimme landbouw

- Actieprogramma klimaatadaptatie landbouw 2030:
  - Water;
  - Bodem;
  - Gewassen en teeltsystemen;
  - Veehouderij;
  - Ondersteunende instrumenten
- Green Deal klimaatbestendige inrichting van de open ruimte

© Departement Omgeving

Vlaanderen
is omgeving

S5. Gezondheidsbeleid

Gezondheids- en rampenbeleid

- Klimaatbestendige gezondheidszorg;
- Verzamelen van gezondheidsgegevens, monitoring en surveillance;
- Anticiperen op (nieuwe) klimaatgebonden vectoren en aandoeningen;
- Een gezonde publieke ruimte en omgeving;
- Preventie

© Agentschap Zorg en Gezondheid

S6. Samenwerken en coördineren

- **Sectorbrede kennisdeling**
  -Vlaamsbreed webplatform 'Klimaatbestendig Vlaanderen'
  -Vlaams Kennis- en Innovatieprogramma voor waterveiligheid

- **Coördinatie bij calamiteiten**
  -Waarschuwen
  -Crisisplan
  -Opruim en heropbouw na calamiteit

- **EU-strategie klimaatadaptatie**

Slimmere aanpassingen, meer systeemaanpassingen en een versnelling van die aanpassingen

Monitoring klimaatbestendigheid

Financiering

Beleidsdomein Omgeving:

2023: 100 mio

2024: 50 mio

Andere beleidsdomeinen? (Vlaamse Task Force Adaptatie)

Wat na 2024?

Belang van het verankeren van het Vlaams Klimaatadaptatieplan in het Regeerakkoord van de volgende legislatuur in functie van het bestendigen van de maatregelen, financiering en een efficiënte implementatie van het adaptatiebeleid richting een klimaatbestendig Vlaanderen.

© Jasper Leonard www.blauwgroenvlaanderen.be

Vlaanderen
is omgeving

Bedankt voor uw aandacht!

[Vlaams Klimaatadaptatieplan]
Griet.verstraeten@vlaanderen.be
Robin.desmedt@vlaanderen.be

Vlaanderen
is omgeving

CO2 NEUTRAL COMPANY